

ÜLESTÕUSMISAJA III PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Ap 2:14.22b-28)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Neil päevil, kui Püha Vaim valati välja apostlite peale, astus Peetrus üles koos üheteistkümnega. Ta tõstis oma häält ja ütles: “Juuda mehed, ja kõik Jeruusalemma elanikud! Olgu see teil teada ja pandagu tähele mu sõnu: teie olete Jeesuse Naatsaretist hukka saatnud – mehe, kellest Jumal on andnud tunnistust vägevate tegude, imede ja tunnustähtede kaudu, mis teie seas sündisid, nagu te isegi teate. Tema, kes ta Jumala tahtmist ja otsust mööda ära anti, olete teie ülekohtuste inimeste kätega risti löönud ja hukanud. Aga Jumal on tema üles äratanud ja surmavaevast vabaks teinud, sest see oli võimatu, et surm oleks saanud teda enda võimuses hoida. Taavet ütleb ju tema kohta: “Ma näen Issandat alati oma silme ees, ta seisab mu paremal pool, et ma ei kõiguks. Sellepärast rõõmustab mu meel ja mu ihu võib lootuses hingata, sest Sina ei jäta mu hinge surmavalda ega lase oma vagal näha kõdunemist. Sa annad mulle teada tee, mis viib ellu, ja täidad mind rõõmuga oma palge ees.””

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 16:5.8. 9-10. 2.11. R:1)

R: Kaitse mind, mu Jumal, sest sinu peale ma loodan.

Kaitse mind, mu Jumal, sest Sinu peale ma loodan.

Ma ütlen Sulle, Sina oled mu Issand.

Sina, Issand, annad mulle mu pärisosa ja ulatad mulle mu karika,

Sinu kätes on kõik, mis mulle liisu järgi on langenud.

R:

Ma tahan kiita Issandat, kes annab mulle nõu,

öösiti manitseb ta mind mu neerudes.

Issand on alati mu silme ees,

tema seisab mu paremal pool ja ma ei vangu.

R:

Sellepärast rõõmustab mu süda ja hõiskab mu hing,

ning mu ihu võib elada kartmata ohtu.

Sest Sina ei jäta mu hinge surmavalda

ega lase oma pühal näha kaduvust.

R:

Ma ütlesin Issandale: Sina oled mu Issand,

Sina üksi oled mu õnn.

Sina annad mulle teada elurajad,

Sinu palge ees on rõõmuküllus, hüved üha Su paremal käel.

R:

(Teine lugemine 1Pe 1:17-21)

Lugemine püha apostel Peetruse esimesest kirjast:

Kui te hüüate Isaks teda, kes ta mõistab kohut erapooletult – nii nagu igaühe tegu väärt on –, siis elage oma pagulaspõlves jumalakartlikku elu. Te ju teate, et teid pole lunastatud kaduva lunahinnaga teie esiisadelt päritud eluviisist, ei hõbeda ega kullaga, vaid Kristuse verega. Tema on veatu ja laitmatu tall, kes oli selle ülesande jaoks ette määratud juba enne maailma loomist, kuid avalikuks sai see alles aegade lõpul teie pärast, kes te tema läbi olete Jumalale ustavad. Aga Jumal on Kristuse surnuist üles äratanud ja andnud talle osa oma kirkusest, nii et teie võiksite uskuda ja loota tema peale.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 24:32)

Halleluuja. Issand, seleta meile Pühakirja

ja lase meie südameil põleda sinu sõna läbi. Halleluuja.

(Evangeelium Jh 24:1-14)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist

Pärast seda ilmus Jeesus jüngritele veel Tibeeriase järve ääres. Aga ta ilmus nõnda:

Siimon Peetrus ja Toomas, keda nimetatakse Kaksikuks, ja Naatanael, kes oli Galilea Kaanast, ja Sebedeuse pojad ja veel kaks tema jüngritest olid seal koos. Siimon Peetrus ütles neile: “Ma lähen kalale.” Nad ütlesid talle: “Me tuleme sinuga kaasa.” Nad läksid välja ja astusid paati. Ent sellel ööl ei püüdnud nad midagi.

Aga koidu ajal seisis Jeesus kaldal. Ent jüngrid ei teadnud, et see on tema. Jeesus ütles siis neile:

“Lapsed, on teil midagi leivakõrvaseks?” Nad vastasid talle: “Ei ole.” Aga tema ütles neile: “Heitke noot paremale poole paati, siis te leiate!” Nad heitsidki, ja ei jaksanud seda enam tõmmata kalade hulga tõttu.

Nüüd ütles jünger, keda Jeesus armastas, Peetrusele: “See on Issand!” Siimon Peetrus, kuulnud, et see on Issand, võttis kuue ümber, sest ta oli alasti, ja hüppas järve. Aga teised jüngrid tulid paadiga, nad ei olnud ju kaldast kaugemal kui umbes kakssada küünart, ja vedasid noota kaladega.

Kui nad nüüd tulid maale, nägid nad valmis lõket ning selle peal kala ja leiba. Jeesus ütles neile: “Tooge neid kalu, mida te praegu püüdsite!” Siimon Peetrus läks üles ja tõmbas mäele nooda täis suuri kalu, arvult sada viiskümmend kolm. Ja noot ei rebenenud, kuigi neid oli nii palju. Jeesus ütles neile: “Tulge sööma!” Ükski jüngritest ei julgenud temalt küsida: “Kes sa oled?”, sest nad teadsid, et ta on Issand. Jeesus tuli ja võttis leiva ja andis neile, ja samuti kala. See oli Jeesusel juba kolmas kord jüngritele ilmuda pärast surnuist ülestõusmist.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, arvuti on hea tööriist; tehisintellekt võib olla hea abimees, ja interneti andmebaasid hea vahend leidmaks vastused kõigile meid huvitavatele küsimustele. Sellest ei olegi kaua aega möödunud, kui natukenegi haruldase info otsimiseks tuli suhelda targemate inimestega ning külastada raamatukogusid kaugel maal; praegu leiame need vastused arvuti ilmavõrgust juba enne, kui meie sõrmed on lõpetanud küsimuse sisetoksimise.

Arvuti ise küll ei mõtle, kuid ta oskab simuleerida, või leida ja kokku koguda paljude kunagi elanud inimeste mõtteid ja tähelepanekuid, need siis ümber pakendada ning esitada meile ülimalt enesekindlusega kui vastuvaidlematut tõde. Kuid arvuti ei vastuta millegi eest, vastutab ikka inimene. Ning kui meie otsime arvuti abil midagi kurja, siis aru andmist selle eest nõutakse ikka meie käest.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, arvuti abil on piibli uurimine muutunud kohati üsna lihtsaks. Küsigem näiteks tehisintellektilt, kui mitmel korral Jeesus end pärast ülestõusmist ilmutas – ja ennäe, saame kohe teada, et evangeeliumite ja Apostlite tegude raamatu kohaselt on hästidokumenteeritud ilmumisi kuni tema taevasse minekuni kokku kümme. Tähtsamad neist, nagu mäletame, on tema ilmumine pühapäeva hommikul haua juurde saabunud naistele, siis Peetrusele ja kõigile jüngritele, samuti ilmumine jüngritele Emmause teel, ning ka jüngrite kohtumine ülestõusnuga Galilea järve ääres, millest lugesime tänases pühakirjalõigis.

Peale selle mainitakse aga Pauluse kirjades lisaks veel kahte Jeesuse ilmumist, mis on mõnevõrra ebaselged. Kui Johannes ja Matteus räägivad Jeesuse ilmumisest naistele, siis Pauluse tunnistuses puudub episood naistega täielikult, nagu ta esimeses kirjas Korintlastele kirjutab: “Ma olen teile ju kõigepealt edasi andnud seda, mida ma ka ise olen vastu võtnud: et Kristus suri meie pattude eest, nagu on kirjutatud pühades kirjades, ja et ta maeti maha ja äratati kolmandal päeval üles nagu ütlevad pühad kirjad, ja et ta näitas ennast Keefasele, siis neile kaheteistkümnele. Seejärel näitas ta ennast ühtaegu enam kui viiesajale vennale.” (1. Kor 15:4-6)

Muuseas, ilmumisest viiesajale vennale korraga teab piiblis rääkida ainult Paulus, kuid tema ise ei saanud olla selle tunnistajaks, sest temale ilmutas Jeesus end alles pärast oma taevasseminekut. Mõned kriitikud seavad sedavõrd avaliku ilmumise massidele kahtluse alla, sest kõige vanematest käsikirjadest see lõik puudub. Ja kui evangeeliumid sellest ei tunnista, siis on oletatud, et ilmumine 500-le on võinud segi minna toidurohkendamise imega 5000-le.

Armsad õed ja vennad, arvuti abiga on tänapäeval lihtne piiblit koost lahti võtta, kõik sõnad üle lugeda ja küsida tehisarult mitmesuguste asjade kohta, kuid järeldused kõigest sellest peame tegema ikka ise. Oma maailmapilti ja hingeõndsust ei tohi usaldada masina kätte, mille on loonud teised inimesed, ning mida pidevalt korrigeeritakse ideoloogiliselt sobilikeks peetavate algoritmidega. Kui Jumala ilmutus toob meieni tunnistusi püha ajaloo sündmustest, siis on need tunnistused ise kinnituseks, et neisse on kindlasti kätketud mingi tähtis sõnum, mida tahetakse meile edasi anda.

Ühtki kirjakohta, et tohi välja kiskuda piibli tervikust, kuid paljudel neist võib olla ülekantud tähendus. Nii et kui Jeesus tänases evangeeliumis oma jüngritele ütleb: “Heitke noot – ehk võrk, – paremale poole paati”, siis ilmapõrku ehk interneti minnes peame meeles pidama, et seal oleme meie ise pigem rumalate kalade, mitte kaluri rollis. Kuid on veel üks väga tähtis võrk, ehk noot, mida me ei tohi unustada ja millest Jeesus räägib: “... taevariik on nooda sarnane, mis heideti merre ja mis vedas kokku igasuguseid kalu. Kui noot sai täis, veeti see rannale, istuti maha ja koguti head kalad korvidesse, halvad aga visati minema. Nõnda on ka selle ajastu lõpul: inglid tulevad ja eraldavad kurjad õigete keskelt ning viskavad nad tuleahju.” (Mt 13:47-50)

Jeesus pidi pärast ülestõusmist ilmuma paljudele inimestele ja korduvalt, et tal oleks piisavalt tunnistajaid, kes vahendaksid järgmistele põlvkondadele tõtt tema ülestõusmisest. Sest tema surnuist ülestõusmine on krooniks tema õpetusele, mis on üleskutseks kogu inimkonnale; see õpetus ütleb, et meil tuleb elada nende põhimõtete kohaselt, milles tema on olnud meile eeskujuks. Alles siis on meil lootust kuuluda nende hulka, keda taastulev Jeesus õigetena kurjade seast eraldama hakkab. Aamen.

